

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.
Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petítor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Munkásházak.

Ugyanakkor, midőn a keresztény szociális egyesületek vezetői az ország számos helyén, így Nyitrán is, az ipari munkások lakásainak ügyével foglalkoznak, hazaszerte szép akció folyik a gazdasági munkások érdekében. Nem tudjuk eléggé méltányolni ezt a nagyjelentőségű socialis tevékenységet s mivel a bérházban nyomorgó munkások érdekében minden város és minden község közreműködhetik, jónak látjuk azokra a nagy érdekekre, melyeket a gazdasági munkásházáról szóló törvény érint, a figyelmet felhívni.

A gazdasági munkásházáról szóló törvény szerint munkásházak azokon a helyeken épülnek, ahol legalább tíz munkáscsalád jelentkezik a végből, hogy szeretne saját otthonába jutni. De ez csak az első lépés. A jelentkező munkásoknak ezt az ügyét a képviselőtestületnek is magáévá kell tenni. Következik tehát, hogy ahol munkásházak épülnek, ott a munkásság s birtokos osztály között egyetértés és kölcsönös méltányosság legyen. Ezt a munkások jól felfogott érdekében kívánjuk. Mert a dolog úgy áll, hogy a munkásházakat kölcsönből építik és a munkás, akinek nincs hi-

tele, hogyan kap kölcsönt? Csak úgy kap kölcsönt, hogyha a községi képviselőtestület, avagy a vármegye értük kezességet vállal.

A kölcsönt a községi képviselőtestület, vagy maga a törvényhatóság szavazza meg s veszi föl a munkásházakra. A törvény pedig ezt azzal teszi mindeniütt lehetővé, hogy fölhatalmazta a földmivelésügyi ministert, hogy a konvertált kölcsönök kamatterhéből, valameddig a kölcsön fennáll, — 2 százalékot elvállal. Az eddig fölvevő munkásházi kölcsönöknel a munkásra a kölcsön törlesztésének tehát kétharmada hárul: nyilvánvaló, hogy midőn a maga kis fészkebe a munkás bevonul, nem fizet többet, mint eddig bérházban fizetett.

Mivel a képviselőtestületben a gazdák ülnek, akiknek a fölvevő kölcsönért jót kell állaniok, már ebből is nyilvánvaló, hogy a munkásosztálynak igenis szüksége van azoknak jóindulatára, akik saját otthon megszerzésében őket gyámolítani hivatottak. El sem lehet képzelni, hogy ahol a munkásosztály valami lázongó, önmagával meghasonlott, keserű lelkű ember után indul és a társadalmi meghasonlásnak annyi kellemetlen magját elhinti, hogy ott, mikor a munkásosztálynak annyira égető ügyéről, a sa-

ját otthona szerzéséről legyen szó — valami nagy szeretettel karolják fel azt. Jó bánás, békesség, szeretet, hasonló éretnyeket fakaszt. Békétlenség, méltatlanság, gyűlölség pedig elhidegíti a sziveket. Azért legyünk bármily foglalkozási sorban: becsüljük meg egymást; legyünk egymás iránt méltányosak és igazságosak.

Viszont a gazdaosztályhoz is kéro szóval vagyunk. Jó munkást, akit letelepítenek, akinek otthont adtak, aki Amerikára nem gondol — úgy lehet kapni, ha ott, ahol a belső ingatlan szerzése a munkásra meg van nehezítve, a törvény nyomán szeretettel foglalkozunk a munkásoknak építendő házakkal. Meg kell nézni Szentest, Makó, Hódmezővásárhely, Zenta munkásnegyedét. E helyeken egész munkás városnegyedek épültek vagy épülnek. Örömmel megy végig az ember pl. Szentesten, a Darányi-utcán, ahol a népjólétnek kedves jelenségeivel találkozik, ahol ezer és ezer kis existencia keserű lelkét fordította meg a törvényhozás gondossága és a község vezetőinek népszerűtete.

Szinte azt szeretnők mondani mindenkinek: menjenek oda tanulni a társadalmi pacifikáció művét.

Egy nagy közkérdésnek az úterére

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCAJA.

Hiszünk a hitedben!

Irta: Dr. Vissnyovszky Rezső.

Kigyúlt az éj,
Holdsugár rezg
Sosem volt ily
Fényes az est!
Bús sóhajjal
Rezdül a lomb
S az esti fény
Koronát fon!
Szentséges fejére!
Ott áll az olajfák
Meredek szent hegyén,
Egy embert sem látni
Az ösvény mesgyéjén.
Ott áll és néz
Elmélázva . . .
Van e már elhintett
Hitének kalásza?
Köny rezeg szemében . . .
Meddő a föld, látom,
Nem jött el még az én
Megjósolt világom!
S im' egyszerre Nyugat felől
Millyó méces lángja tör föl,
Ég a föld ör köröskörül,
Hangos a táj vad örömtől,
Buján suttog a szellő is,

Harmat nyomán kéjrézsa nyit
S illatával kábítja
A bámulók ezreit;
Buja párák lázától
Terhes a lég
S ezer álom, hő remény, üde
A martalék!
Ó, he hitvány rózsák!
Undok volt az ábránd,
Undok a valóság!
Égi Atyám látod,
A te megváltásod!
Sárban jertreng az ember,
Arany bálványt imád;
Tagadja, hogy itt állok
És nézem a kinjét!
Csupa vér, köny, szenny és kín
S dühöng a szenvedély . . .
Parázna gyilkos tömeg!
Nem boldogít a kéj!
Dőre, léha szolga had
A céda dalt fújja . . .
A szolgaság honából
Ki vezet ki újra?
Népcsaló vad bakók ti!
Utóler a kezem!
Király voltam és vagyok
Mindig az emberen!
Égi Atyám, látod
A Te megváltásod?!
Lejöttem értök
Meghalni bátran,

Leköptek durván
Útítotték vállam
S kínzó szögekkel
Átverték lábam!
Ecet ittam,
Keresztet vittem,
Ki tette ezt még?
Hol az az Isten?
Zsoldos, hitvány kéz
Kínozta hátam,
Csufoltak, üttek
Királyi ruhában.
Lejöttem értök,
Hogy megváltam őket
S oldalamba döftek,
S amikor megölt
Töviskoronájuk —
Áldást kértem rájuk . . .
Nem nyílal szemedbe
Az égi fény ember!
Ide nézz, itt állok,
Szenvedésem tenger!
Mert átélem újra
Amit velem tettél,
A felfeszítésnek
Nagy szenvedése él!
Itt állok! Kainnak
Gyilkos nemzedéke
Tekints fel az Égre!
— — — — —
Kélet felől dicsfény
Övezi az eget,

tapint az, aki ebben a kezdeményező munkásságban jóakarattal, igazi emberbaráti érzéssel részt vesz.

Munkanélküliség Amerikában.

Lapunk múlt számában a m. kir. központi statisztikai hivatal adatai nyomán rámutattunk arra, hogy minő mérveket ölt már Nyitra megyében is az Amerikába való kivándorlás. Eltekintünk most ennek a jelenségnek káros következményeitől minden oldalról, egyet kivéve és ez az a munkanélküliség, mely még folyton tart Amerikában s az ottani munkásság helyzetét válságossá teszi. A határszéli rendőrkapitányok és a Fiuméből érkezett hivatalos jelentések szerint ugyanis rövid négy hét alatt 10000 magyar munkás jött haza, akik azt beszéltek, hogy Amerikában az újabb kivándorlók sorában a legsötétebb reménytelenség, kétségbeesés van abban a tekintetben, amit előzőleg hirdettek, hogy az új elnök választás befejezése után gazdasági fellendülés fog bekövetkezni. A jelek arra mutatnak, hogy egyelőre Amerikában nagyobb arányú gazdasági fellendülésről, az ezer meg ezer számra heverő munkáskezek foglalkoztatásáról szó sem lehet, és kétségtelen, hogy nem 10000 számra jönnek a kivándorlók haza, akik túl az Óceánon oly keservesen csalódtak, hanem jóval nagyobb számmal, ha hajójegyre és utazásra lenne pénzük.

Még mindig napirenden van Amerikában a munkanélküliség tüntetése, az éhezők fenyegetése, tömegbe állása és részükről az élelmiszer szállító vonatok megtámadása. Munkaszaporulat pedig a legveresebb amerikai számítás szerint is, legfőkébb abban az irányban várható, hogy az Amerikában lévő munkásokat elfogják tudni helyezni. Új bevándorlókra Amerikának nincs szüksége. Azért mondják oly sűrűn az Amerikába vándorolni akaróknak, hogy vissza. A nép vezetői nem mulasztják el eme körülményre figyelmeztetni a kivándorolni szándékozókat, akik csak akkor lesznek igazán boldokok, ha munka hiányában csalódtak lélekkel és üres zsebbel térnek vissza hazájukba.

Halotti tor. A budapest-VI-ik kerületi függetlenség és 48-as pártkörnek március 31-én tartott lakomáján eltemették a koalíciót és megülték felette a halotti tort. „Ma temettük el a koalíciót...” mondotta *Holló Lajos*. A jelen voltak, köztük a Ház elnöke is, *Justh Gyula* tapsoltak ehhez a kijelentéshez. — Hát vajon olyan megtapsolni való dolog-e az, hogy el kell temetni a koalíciót,

még mielőtt az végrehajtotta volna azt az egész programot, melynek végrehajtására vállalkozott; még mielőtt végrehajtotta volna ennek a programnak legfőbb pontját, a választói jog reformjának megalkotását? Ha komoly férfiak valamely feladatra vállalkoznak, akkor azt meg is csinálják. A kormány meg is oldotta volna összes elvállalt feladatait, ha arra őt a pártok rászorították volna. A koalíció felbomlása után lehet-e majd üdvösebb mód a belpolitikai kérdéseket megoldani, mint a hogy azt a koalíció eszközölte volna, az legalább is kétséges. A közeli jövő semmi jóval nem biztat.

Egyetemi hallgatók otthona.

Régóta gondolkozik az egyetemi hallgatók Mária-Kongregációja, hogyan lehetne a fővárosba került keresztény, jónevelésű, erkölcsös ifjaknak egy egységes otthonba való csoportosításával a tovább neveltetéséről, az utbaigazításáról, keresztényi neveléséről gondoskodni. Hogyan lehetne „megmenteni” őket a jóról való elzárkózástól, hogy lehetne megtartani őket a társadalomnak, az egyháznak igazi hasznára. Mert tény, hogy sokkal kevesebb azoknak az ifjaknak a száma, akik kiszabadulva a szülők gondos kezeiből, a magukkal hozott erénytől és erélytől támogatva nem esnek martalékául a nagyváros csábító hívogatásának, mint azoké, akik gyengeségük bilincseibe verve alettan esnek össze az első hamis, csábító szóra s mikor felébrednek, már lelki betegek.

Dicséretes, üdvös, hatalmas munkába fogott a budapesti Urak Mária-Kongregációja, midőn elhatározta, hogy Kongregációi otthont épít, ahol az egyetemi és főiskolai ifjak is állandó otthont lelnek, amelynek létrehozása tisztán a keresztény társadalom nemes jószívűségétől függ.

Nemes a szándék, erős az akarat, de az anyagi támogatás még hátra van. Az Urak Mária-Kongregációja ebből a nemes célból *nyereménytárgyas sorsjátékot* rendez; a főnyeremény tizezer korona értékű. *Egy sorsjegy ára 1 korona.*

Szeretettel fordulunk a keresztény magyar társadalomhoz, támogassa jóakarattal, nemes adakozásával hatalmas, gyönyörű tervünket. Csekélyke kis összegről van csak szó, amelyet bárki áldozhat e nemes célra: hisz csak egy nap vonjuk meg magunktól a szórakozást s már is meg van a csekély adomány.

Nemes a cél, lelkesítő a gondolat, felemelő az eszme, dicséretes a jóakarát, szilárd a reményünk, hogy a keresztény társadalom sietni fog áldozni a nemeslelkűség díszes oltárán.

*S bár oda nehéz
Görönggös út vezet,
Milliónyi ember
Megy a pusztaságon,
Csillagszály fénye
Ragyog a világon!
Millió ajakról
Zsoltár száll az égnek:
Felfeszített Isten
Éz a te hű néped!
Bellehem pusztáin
Igy szól az imája:
Hiszünk a hitedben
Názáreti Jézus
Világok királya!*

Z á r a.

Irta: Szalay Pál.

Nem tudtam ellenállani a vágynak, hogy Lussinpiccoloból — melynek enyhe klímájától várom idegbajom gyógyulását — át ne ránduljak Zarába, Dalmácia fővárosába, melynek falain egykor magyar trikolór lengett, hirdette a magyar fegyvernek, hatalomnak dicsőségét. Mikor 1358-ban a zárai magisztrátus térden állva nyújtotta át a zárai békekötés alkalmával a város kulcsait Nagy Lajos királyunknak, ez egy csillogó gyöngyöt tűzött akkor koronájának ekkövei közé.

Mert csakugyan csillogó gyöngy volt és ma is az Dalmácia, havas, fehérülő hegyeivel, csillogó tengerzöld víztükrével, melyen a vitorlás bárkák százai úgy tűnnek fel napos időben, mint zöld mezőben a fehér szárnyú lepkék.

Sajnos, hogy ez az igaz gyöngy kiesett a magyar király koronájából; az osztrák szomszéd okosabb volt, ő a birtoklást választotta, nekünk a jogot hagyta meg hozzá.

Gyönyörű napos időben siklott a tenger sima felszínén a „Prinz Hohenlohe” nagy termes gőzhajónk a havas Vellebit hegység irányában, melynek lankás nyulványai tövében fekszik Zára.

Zárát már a 7. században tették meg a bizánciak Dalmácia fővárosává. Sokáig római uralom alatt állott, a mi meg is látszik a városban, mert lépten-nyomon római emléket lát az ember különösen a római építkezésnek az idő vasfoga által megőrlött maradványait.

A város eredetileg félszigeten feküdt, melynek északkeleti a szárazfölddel összefüggő nyulványát átvágták s így mesterségesen szigetet alakítottak belőle. Jelenleg azonban a szárazföldi részen is folytatódik a város.

A szigeten levő részt erős falak veszik körül, melyeken keresztül négy kapu vezet a városba, mindegyik a római uralom idejéből való s

Egy kuriai ítélet.

Nem haladunk új nyomon, mikor a jelen közlemény keretében a magyar joggyakorlat és jogszolgáltatás bizonytalanságáról nyújtunk egy felmerült s minket közelebbről érdeklő példát.

A „Nyitra megyei Szemle” olvasói előtt bizonyára ismeretes az a folyamatban volt per, melyet a nyitrai egyházi hatóság részéről Bende Imre megyés püspök indított 1905. évi november hó 1-én Bán község ellen, a báni római kath. iskola tulajdona, birtoka és járuléki iránt.

A tréncsényi kir. törvényszék, mint a jogeset illetékes bírósága, a kereseti iskolára nézve a végkérelem értelmében a megyés püspök keresetének a maga egészében helyt adott, mely ítéletét a pozsonyi kir. ítélőtábla indokainál fogva s külön felhozott indokokból helybenhagyta.

Az alábbiak könnyebb méltathatása céljából röviden ismertetjük az első és második foku bíróságoknak a konkrét per eldöntésénél követett indokait:

A per során, bebizonyítást nyert, hogy a per tárgyává tett római kath. iskolát 1795. évben Illésházy János, mint a római kath. plébánia akkori kegyura emeltette. Ez épület a római katolikus iskola céljaira és ezen egyház kebelébe tartozó kántor-tanító lakhelyül szolgált 1843. év közepéig, amikor kis méretei folytán egy szomszédos épülettel kicseréltetett. A cserébe kapott ház csakhamar emeletessé építették ki az erre a célra alapított római kath. egyházi alapítványokból, a község hozzájárulásából és a római katolikus lakosság adakozásából s természeti szolgáltatásaiból. Ugy a régi, mint az 1843-ban emelt iskolában a tanítás kizárólag a római kath. egyház szellemében folyt, amint az az akkori viszonyok között másképp nem is történehetett, lévén Bán község lakossága abban az időben kizárólag római katolikus vallású s jelenleg is nagy zömét tekintve az. Az iskolát ennak folytán csak római katolikus gyermekek látogathatták s ha időnkint akadt is néhány más vallású tanuló, kiket az iskolaszék felvett tanítványai közé, ez az iskola római katolikus jellegén nem változtat.

Még inkább kidomborodik az iskola ezen jellege az 1868: XXXVIII. t. c. hatályba lépte után, amennyiben az iskola tanítóit 1895. évig bezárólag a római kath. iskolaszék választotta s a választást a megyés püspök erősítette meg; a tanítók fizetését mindig ezen iskolaszék állapította meg s Bán községet mint erkölcsi testületet a kifizetésekre utasította; az iskolaszék gy-

a római diadalívek mintájára van építve. Ezen kapuk közül legnevezetesebb a város északkeleti részén lévő „Porta terra ferma.”

Zára egy kath. érseknek, egy szerb metropolitának és egy görögkeleti püspöknek a székhelye. Miután három különböző vallásfelekezetnek a feje székel itt, természetes, hogy templomok meglehetősen számmal vannak itt, de magának a római katolikus vallásnak is négy—öt temploma van. A székesegyház: a Szent Anastázia templom, román stílusban, három hajós. Az egyes hajókat oszlopok és pillérek választják el egymástól.

Minket magyarokat azonban legjobban érdekelhet a Szent Simon temploma, mert itt van az a magyar vonatkozású műemlék a XIV. századbeli ötvösművészetnek legremekesebb alkotása: Szent Simon koporsója tömör ezüstmű, melyet Nagy Lajos királyunk felesége, Erzsébet királyné reudelt meg Milanoi Eerenc olasz mesternél 1380-ban. A koporsó a főoltár mögött van fölállítva, Olyan hosszú, hogy egy emberi test kényelmesen elfekhet benne, szélessége és magassága körülbelül egy méter. Minden oldalát domborművek díszítik. E relief-képek közül legérdekesebb Nagy Lajos király bevonulása Zarába, amint a város előjárósága térden állva hódol neki. A

nyorolt fegyelmi jogokat az iskola ügykezelése tekintetében, elrendelte és fogatosította a szükséges javításokat. Ban község alperes a róm. kath. iskolaszék ezen állandó eljárását túrte, utasításait fogatba vette, egyetlen örendelkezési intézkedését nem kifogásolta, csak 1903. évben, amikor az 1868: XXXVIII. t. c. alapján a fenntartási hozzájárulást megtagadta s az állami iskolával való egyesítést kimondotta.

Ezekkel szemben alperesnek az a védekezése, hogy az iskola tulajdona telekkönyvileg a község nevében vezetettik, hogy egy lakás magánfelnek adatott bérbe s az lakbérét a község pénztárába fizeti be, nem fogadható el, mert ez csak a római katolikus iskolaszék méltányosságát mutatja a községgel szemben azokért a jelentékeny terhekért, melyeket az magára vállalt s 1903. évig teljesített, hogy ezzel terheit megkönnyítse. A mellék tárgyak jövedelmének átengedése s a tulajdonjognak tkvi bekebelezése ellenére a róm. kath. iskolaszék teljes kizárólagossággal gyakorolta előbbeni jogait, miért is előbb említett tényei nem tekinthetők jogfeladási, joglemondási cselekményeknek, ellenkezőleg a méltányosság elvén alapulnak, lévén a földolog felletti korlátlan rendelkezési jog ezután is, egész 1903. évig jogi személyiségének feltétlen illetménye.

Eddig vázoltuk a két alsóbb bíróság jogi álláspontját a jelen jogeset vitájának eldöntésénél. A világos ítéleti indokolás nyomós bizonyítéka annak a történeti alapokon nyugvó jognak, mely a per tárgyát képező iskolára vonatkozólag a róm. kath. egyházi hatóságot megilleti. A kizárólagos és feltétlen jog nem egyedül a hosszú idő tényleges állapotában leli gyökereit, hanem nyilvánul azokban a bebizonyított tényekben is, hogy eredeténél fogva katolikus egyházi vagyont képez.

Alperes Bán község felebbezése folytán az ügy harmadfoku elbírálás alá a kir. kuriához került, mely a két alsófoku ítélet megsemmisítésével felperest keresetével elutasította.

Az elutasítás jogalapját képező indokok a következők:

Az iskolának mint intézetnek a hitfelekezeti jellege azonban független az iskolának mint ingatlan dolognak a tulajdonjogától, miért is a kereseti ingatlanon lévő iskolának, mint intézetnek említett hitfelekezeti jellegéből nem állapítható meg az, hogy ez az ingatlan a báni római katolikus egyház tulajdona...

domborművön látható a királyi gálya. (A zárai bekekötés ugyanis megszerezte Nagy Lajos számára Velenczétől Zárát s ő ezt 1358-ban birtokába veszi.) A másik domborművön látható a tengeren egy hullámokkal küzdő olasz gálya, melyet a gonosz szellem megrontani készül, de Szent Simon elüzi őt s így megszabadítja a hajót. Két keskenyebb oldalán Magyarország és az Anjou-ház címere látható.

A koporsót négy, embernagyságu angyal tartja, melyek bronzból vannak. Az eredeti angyalok szintén tömörözüstből voltak, azonban ezek a törökökkel folytatott háborus veszedelmekben elkallódtak s a jelenlegi angyalokat a törököktől elvett ágyukból öntötték.

Két tisztelendő atya nagy előzékenységgel nyitotta ki a szemközti oldalán a koporsót. S mi ott láttuk Szent Simon földi maradványait egy üvegfal mögött. A bőr és izom rászáradt a csontokra s szaruszerű száraz réteggé vált, mely ellenáll az idő vasfogának. Balkezének ujjain aranygyűrűk vannak. Az üvegfedél felsőpárkányára vannak aggatva a szentnek érmei és aranykeresztje. Áhitattal és szent kegyelettel szemléltük az ereklyét és koporsóját, mint egy szent kapcsolót, mely összeköti Dalmácia történelmét Magyarországgal fénykorával.

„E részben (a tulajdonjogra vonatkozólag) nem bir jelentőséggel az, hogy magára az iskolára, mint intézetre római katolikus jellegű alapítványok tettek, mert ezek az alapítványok magától az ingatlantól függetlenek...”

„Erre a tulajdonjogra nézve kétségtelen, hogy ennek az ingatlanok a telkét — még 1843-ban csere útján, de 400 forint ráfizetéssel, az alperes szerezte meg, s ugyanez erre a telekre az iskola épületét is maga az alperes emelte...” (Ez a legsarkalatosabb tévedés a Kuria ítéletében, mely hogy mikép keletkezett, szinte megfoghatatlan. Szerk.)

„A dolog ilyen állásában a kereseti ingatlanok tulajdonosául eredetileg is az alperes jelentkezik...”

Ezen indokok idézésével nem a Kuria jogszolgáltatását akarjuk bírálat tárgyává tenni, hiszen azoknak megfontolása és mérlegelése után ki-ki önmaga megalkothatja nézetét a per illeten eldöntése felett, csak egyszerűen konstatálni akarjuk, hogy a harmadfoku ítélet igen alkalmas bizonyítékot szolgáltat jog egységünk kétes volta mellett, mely bíróságaink törvénykezési joggyakorlatában ez újabb esettel is szaporodott.

Ha a bíróság tisztán vagy kevésbé világosan látja az előtte fekvő per anyagát, ezen módokon ítélik. Am ha egyazon jogesetnél áll elő a peranyag tiszta vagy homályos áttekintése, tág tere nyílik az ítékezés ingadozásának, amint ezt a jelen per kimenetele ecclatásan mutatja.

Az egységes jogrend, egységes törvények uralma alatt álló bírói közegek eltérő véleményei a jog és törvény alkalmazását illetőleg, nagyon előmozdítják a fennálló jogintézményekbe vetett bizalom megrendülését s ha ezzel egyetemben még nem eléggé átértett tényállásokból állapítják meg a jogvita elbírálendő részeit, a jogalkalmazás bizonytalansága mellé, mint ennek elmaradhatlan kelleke, többnyire a törvénybeütközés esetei következnek be. H. J.

Ujdonságok.

Virágvasárnapján.

Szenvedése előtt hat nappal vonult be Jézus a nép örömjongása között Jeruzsálembe. Útjában hozsannával köszöntötték s kivirágzott pálmákból róttak össze feje felett diadalívet.

Néhány nap múlva a lelkesedés elszállt, az

Érdemes a megtekintésre Zárában az öt kut. Ez öt egymás mellett álló kut, melyet a velenceiek építettek s sokáig ezek látták el a várost tiszta ivóvízzel.

A város tereit magukban álló korinthisi oszlopok díszítik, melyeket a rómaiak emeltek, de midőn idők folytán ledőltek, a velenceiek újra fölláttatták.

Római épületek maradványain építette a IX. században Szent Donátus püspök a Szent Donato templomot bizanci stílusban, melyet — miután rommá lett — muzeummá alakították át. Kupolája bedőlt s helyét deszkával töltötték ki. A római és Longobárd uralom idejéből való emlékekkel van megtöltve.

Zárának gyönyörű fekvése van. Előtte a tenger, háttérben hosszú vonalban, mint egy fal, a Vellebit havas hegylánc, mely különösen így kora tavasszal éles ellentétben áll egymással. Mert míg a hónap tündöklő csillogásában gyönyörködhetik szemünk, a „Riva Francesco Gieseppe“-n tavaszi felöltöben sétálhatunk és nap sugarban sütkezhetünk, a Riva szelét pedig hatalmas, a szabad földben tenyésző legyező pálmák díszítik.

Zára lakossága vegyesen dalmát és olasz. A háborus láz elfogta őket is. Ez a láz már

örömjongást keserű harag és lángoló gyűlölet váltotta fel.

Az emberi szívnek vele született gyengesége az állhatatlanság. Ma szeret, holnap gyűlöl. A vallás erősíti az emberi szívet, hogy ennek a gyengeségnek meg ne adja magát. Azért a vallás nem annak az ujongó tömegnek a lelkesedésével szeret, hanem a palmaágak virágzó erejével, mely mindig frissen, virulón hajt ki, a mikor a tavaszi napsugár életre ébresztette fel.

A virágzó palmaág jelképe alatt a megváltott emberiség ellenáll az állhatatlanság gyengeségének, hű Királyához, a kinek a kegyelem napsugarától életre ébresztett szívvel mutatja be hódolatát.

Életre ébreszteni a szíveket, kiviragoztatni azokat s szeretetők palmaiból diadalívet emelni a Megváltónak, azon az ünnepi úton, melyen ő bevonulását tartja a szívek csarnokaiba: ez a nagyhat rendeltetése.

Alljunk tehát a palmaág jelvénye alá s nyissuk meg szívünket az ébresztő és virágot fakasztó kegyelemnek, — melyből a szívek hűvét csarnokai épülnek!

A nagyhat. A vári székesegyházban a nagyheti istentiszteletek sorrendje a következő: Április 7-én nagyszombat délután 3 órakor énekes szolozsma. — Április 8-án, nagycsütörtökön délelőtt 8 órakor ünnepélyes szentmise, olajszentelés, 12 szegény lábmosása; délután 3 órakor énekes szolozsma. — Április 9-én, nagypénteken a szertartások reggel 1/2 9 órakor kezdődnek szentbeszéddel a végén Krisztus sirbátétele; délután 3 órakor énekes szolozsma. — Április 10-én, nagyszombat reggel 1/2 8 órakor tűz, víz, gyertyaszentelés, szentmise, délután 1/2 6 órakor énekes szolozsma s utána feltámadási körmenet. — Április 11-én, húsvétvasárnapján előző szentbeszéd után ünnepélyes nagymise. — Április 12-én, húsvéthétfőn úgy mint az előző napon.

Az irgalmas nővérek templomában virágvasárnaptól kezdődőleg egészen nagypéntekig bezárólag minden este 6 órakor konferencia-beszédek lesznek a hívő közönség részére, melyeket Kulcsár István Jézustársasági atya és kalocsai főgimn. tanár fog tartani.

Kinevezések. A pénzügyministerium vezetésével megbízott magyar miniszterelnök *Dokupil* Gusztáv és *Lengyel* Lajos nyitrai, *Lestyán* Ödön trencsényi pénzügyi segédtitkárokat állomáshelyükön való meghagyásuk mellett pénzügyi titkárokká; *Rády* Ferenc és *Nemes* Jenő nyitrai pénzügyi segédfogalmazókat pénzügyi fogalmazókká; dr. *Raniszlavlevics* György nyitrai pénzügyi szemlést a zombori pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá; *Kratochvíl* József ácsi cukorgyári tisztviselőt a nagysurányi cukorgyári telepre ideiglenes minőségű cukorgyári ellenőrré;

remlátókká tette őket. Minket orosz kémeknek néztek és ha véletlenül nincs nálunk vasuti arcképes igazolvány, könnyen meggyúlt volna bajunk a zárai rendőrséggel.

Nem csoda! A Drina folyó és a „Fekete hegyek“ királyának országa nem messze van. Puskaporszagot hozott a szellő a Balkán belsejéből. Most még fehérek a hegyek, de hála Istennek nem kell már tartanunk attól, hogy pirosak lesznek.

APRÓSÁG.

Az etikett.

Nagy divatember volt gróf Andrássy Gyula külügyminiszter, a ki mindig gondot fordított arra, hogy teljesen korrekt legyen külső megjelenésében is.

Egyszer Londonban Palmerston lord estélyre hívta meg Andrássyt, a ki nem tudta, hogy a lord a frakkhoz minő nyakkendő fog viselni. Azért fekete csokrot tett fel, de elővigyázatból egy fehérét is vitt magával.

Palmerston fehér nyakkendőben fogadta vendégeit. Andrássy tehát a legelső alkalmas pillanatban felre vonult és fekete nyakkendőt kötött fel.

Mikor aztán újra találkozott Palmerstonnal, meglepetve látta, hogy az udvarias lord, vendége iránti tiszteletből, fehér nyakkendőjét feketevel cserélte fel...

a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Scheffer* Ferenc okleveles tanítót a tőkésújfalusi állami elemi népiskolához rendes tanítónak; az igazságügyminiszter dr. *Sándor* Béla szegedi törvényszéki joggyakornokot a nagyikindai járásbíróhoz jegyzővé nevezte ki.

Rády Ferenc pénzügyi s. titkárt a pénzügyminiszter, mint lapunk más helyén is hoztuk, március 28-án titkárrá nevezte ki. Az előléptetés egy kiváló tehetség, lelkiismeretes, pontos tisztviselőt ért. Városunkban öt év óta működik s ezen idő elég volt arra, hogy megkedveltesse magát mindenkinél. Azelőtt a bpesti állami rendőrségnél, mint fogalmazó volt alkalmazva. Néhány év előtt ő volt Vass Tamás miniszteri kiküldött mellé kirendelve s vele együtt végezte a tisztogatást az italmérési visszaélések körül. Mint az italmérési ügyek referense teljes tárgyilagosság és igazságosság vezérelték őt mindig. Általában e téren jeles érdemeket szerzett magának. Szorgalom, tehetség, igazságosság és nagylelkűség jellemzi őt hivatalos dolgainak intézésében. A fiatal tisztviselőt, a kire szép jövő vár, szívből üdvözljük.

A katolikus kör közgyűlése. A nyitrai katolikus kör folyó évi április hó 4-én (vasárnap) délután 4 órakor tartja rendes évi közgyűlést. Targyisorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. A pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A megváltoztatott alapszabályok tervezetnek kiegészítése és tárgyalása. 5. A tisztviselők, az igazgató választmány és a számvizsgáló bizottság választása. 6. Esetleges indítványok, melyek legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az elnökségnél benyújtandók.

A nagytapolcsányi egyházi énekkar nagyheti műsora. Virágvasárnap: A barkaszentelési szertartás énekei choraliter. Mire choraliter Passio tót nyelven. Nagyszombat: Délután 6 órakor lamentáció. Nagyszombat: A mise változó részei gorgorian módon; az állandó részek a vatikáni Kyriale VIII. miséjéből. Eelután 6 órakor lamentáció. Nagypénteken: Tractus choraliter, mire gregorian módon a vatikáni kyrialeből. Passio magyar nyelven, keresztcsokolóskar „Popule meus” 4 sz. v. kar Vitoriatól, körmenetkor „Vexilla regis” 4 sz. vegyes kar Schnabeltől. Délután 6 órakor lamentáció. Nagyszombat: A mise változó részei a vatikáni graduale szerint. Este a feltámadási szertartás énekei choraliter, „Regina coeli” 4 sz. v. kar Lottitól „Te Deum” gregorianice vegyes karral, „Quare obdormis” 4 sz. v. kar és „Et adhuc” 4 sz. v. kar Kersch-től. Husvétvasárnap: A mise változó részei choraliter, Bibl. F-dur mise 4 sz. v. kar „Victime paschali” gregorianice. Husvéthétfő: Mint az előbbi napon.

Felolvasás est a katolikus körben. A nyitrai katolikus körnek folyó hó 28-án rendezett felolvasó estéje, ez alkalommal is nagy és előkelő közönséget vonzott a kör helyiségébe. A felolvasó asztalhoz *Orel Géza* városi társadalmunknak ez a kiválósága ült, a ki folytonos tetszésnyilvánulások között saját élettapasztalata köréből adott elő sok érdekes apróságot, melyek mögött egy-egy megszívlelésre méltó, komoly igazság húzódott meg. A felolvasó igazi mester abban, hogy miképp kell nemesen szórakoztatva oktatni és oktatva nemesen szórakoztatni. Lekötő előadásába egy-két hangulatos költeményét is beillesztette. A felolvasás előtt *Kiel „Stabat Mater”*-jából női énekkar adott elő egy részt, az Egyházi Zeneegylet zenekarának kíséretével. Ugyanennek a darabnak egy része *Miklóssy Marianne* úrhölgy alt-solo énekében került a közönség elé a felolvasás után. Mind a két rész a szabatos és finomságokban gazdag ének- és zenemozzanatokkal fenségesen hatott s az estnek valóságos művészi meglepetése volt.

A Felvidék állattenyésztése érdekében. Darányi földművelésügyi miniszter leiratot intézett a felsőmagyarországi hegyvidéki kirendeltséghez, melyben kijelenti, hogy a kirendeltség működési területén levő szegényebb községeknek 17.300 korona államsegélyt engedélyez arra a célra, hogy a beszerzendő tenyészapaállatok vételárának felét a kirendeltség az államsegélyből fizesse ki. A minisztert elhatározásában az vezette, hogy a felvidéki községek anyagi boldogulását elsősorban az állattenyésztés útján kell keresni.

Áthelyezés. *Sáffár* Jenő zászlós Lévára, *Endrődy* Leó m. kir. honvédhadnagy Léváról Nyitrára helyeztetett át.

A Gyermekvédő Liga sorsjegyei. Az Országos Gyermekvédő Liga, anyagi erőinek gyarapítására nagyszabású sorsjátékot rendez, melynek tervezete valóságos szenzáció, mert a kibocsátott sorsjegyek mindegyike feltétlenül nyer és a legkisebb nyeremény is művészi ízléssel készült arany vagy ezüst tárgy. A Liga ezeket a tárgyakat részben ajándékba kapta, részben pedig vásárolta s most sorsjáték keretében értékesíti. Senki sem ajándékoz és nem kockáztat tehát, a ki e sorsjegyekből vásárol és mégis elősegíti a Liga törekvéseit, mert minden e révén begyűlt fillér egy-egy megmentett kis lélek váltságdíja. A sorsjegyek ára darabonként 1 korona 50 fillér és kapható minden dohánytözsében.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter *Heimann* József galgóczi járásbírói betétszerkesztő telekkönyvezetőt a szabadkai törvényszékhez, *Kadlubek* Ignác szenici járásbírói betétszerkesztő telekkönyvezetőt a miavai, *Wichter* Armin szenici járásbírói betétszerkesztő telekkönyvezetőt a nagytapolcsányi, *Schisler* István nagytapolcsányi járásbírói önálló működési körrel felruházott betétszerkesztő irnokot a titeli járásbíróhoz, mint telekkönyvi hatósághoz kirendelte.

Névnap megváltás. *Riszner* Gyula székesgyházi karkáplán a nyitrai keresztény szociális egyesületnek névnap megváltás címén husz koronát adományozott. Az összegért hálás köszönetet mond az elnökség.

Hangverseny. Városunk elite közönsége előtt mindig kedves esemény számba megy egy klasszikus zene és énekszámokból álló estély. *Kresz Géza*, *Diell* Lajos és *Farkas* Blanka április 1-én megtartott művészi hangversenye elé szép reményeket fűztünk és az estély páratlan sikerrel végződött. A színházat ezuttal mértő közönség töltötte meg, s ezt minden érdek kizárásával, csak egy vágy vonzotta élvezni a szép, nemes művészetet. *Kresz Géza* és *Farkas* Blanka szereplése elragadta a közönséget, zajos tetszésének orkánzerű, szűnni nem akaró tapsal adott kifejezést. Mind a kettő, amely kitűnő művészetében, ép oly szerény. *Diell* Lajos bécsi konzervatóriumi tanár, kitűnő zongora virtuóz, csak az a kár, hogy az affektálástól szabadulni nem törekszik. *Kresz Géza* fiatal ember, már eddig is kitűnő a hegedű művészi kezelésében, London, Brüsszel, Berlin, Bécs Budapesti sikeres hangversenyei mellé sorozhatja precíz játékát, minőt a nyitrai közönség éveken át nem hallott. Legszebb volt mégis *Wienowszki*: *Faust-Fantazia* remek, klasszikus előadása. *Farkas* Blanka gyönyörű alt hangja csengő ezüst harangként töltötte meg a színházat és lebilincselte a közönséget. Mesteri átmenetével remekelt, *Sebeők* Sári (jelenleg budapesti opera énekesnő) fellepte óta nem hallottunk oly kedves, művészi, de nem affectáló, és szerény előadást. Nyitrai föllepését méltán sorozhatja eddigi baberainak kuszorujába. Ezen művészi produkciók közé tartozott a nyitrai *Egyházi Zeneegylet* nyitánya is. Minél többször halljuk a nyitrai filharmonikusokat, annál többször gyönyörködünk precíz játékukban. Az értelemnek egyébként egy fényes tanulása is volt s ez az, hogy az igazi művész szerény és nem pózol.

Vasuti munkálatok. A *Komárom és Érsekújvári* vasut munkálatai serényen haladnak előre, úgy, hogy most már biztosra lehet venni, hogy a vasut még a jelen esztendőben elkészül s a jövő tavaszkor már a forgalomnak is átlesz adható. Nyitrának a Dunántullal való egyenes összeköttetése, mely ezen vasut kiépítése révén lehetségessé válik, nagy jelentőségű lesz vármegyénknek nézve.

Vármegyei közgyűlés. Nyitramegye törvényhatósági bizottsága f. hó 1-én reudkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya volt a vármegyei székhez berendezésére vonatkozólag egyes szállítókkal kötött szerződések bemutatása és az ezekre vonatkozó árlejtés ellen beadott felebbezések tárgyalása.

A törvényhatósági bizottság már korábban 70 ezer koronát szavazott meg a vármegyei székhez berendezésére. Az építkezés ellenőrzésére kiküldött bizottság a következő cégekkel kötött a beszerzendő cikkekre nézve szerződést: Műbutorokra a budapesti műbutor-asztalosok szövetkezetével 17 ezer korona, hajlított fabutorokra *Raffmann* Mór nyitrai céggel 778 kor., a kárpitos munkákra *Peterka* budapesti céggel 8000 korona, világító testekre *Andor* és *Futtak* buda-

pesti céggel 9449 kor., szőnyegekre *Haas* Fülöp budapesti céggel 4456 kor. erejéig.

A *Haas* Fülöp-céggel kötött szerződést a budapesti szőnyeg-áruház meglebbezte abból az okból, mivel hogy a *Haas* Fülöp cég nem garantálja az árucikkek hazai származását.

A törvényhatósági bizottság a felebbezésnek helyt nem adott, mert a cikkek magyar eredete a szerződésben lényeges feltételként van kikötve s be van igazolva, hogy a *Haas*-céznek módjában áll a cikkeket magyar forrásokból beszerezni.

Egyébként a törvényhatósági bieottság utasította az alispánt, hogy a bemutatott szerződéseket jóváhagyási záradékkal lássa el.

Meggyógyult prépost plébános. *Gyurcsánzky* Demeter dombelvi prépost plébános, kit néhány hét előtt egy — congestióból kifolyólag súlyosabb természetű baj ért, mint örömmel értesülünk, már annyira felgyógyult, hogy a husvéti ünnepek alkalmával a templomi ténykedéseket is végezheti.

Halálozás. *Bauer* Ármin a d'Harcourt-féle baáni uradalom igazgatója és a baáni gazdasági és iparbank igazgatósági tagja Baánban elhunyt.

Venczell József nyug. kántortanító életének 76-ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után március hó 26-án Dunaszerdahelyen elhunyt. A boldogult testvérbátyja volt néhai *Vencell* Ferenc nyitrai nagyprépostnak és *Venczell* Antal esztergomi prelátus-kanonoknak.

Vajda Gyula bölcsészettudor a kolozsvári egyetemen, Magyarország művelődéstörténetének nyilv. tanára, az orsz. középiskolai tanárvizsgáló-bizottság elnöke, a középiskolai tanárképző-intézet tanára, a magyarországi kegyes tanítótrend áldozó papja, kormánysegéde és a kalazantinum főfelügyelője, a bölcsészeti karnak volt dékánja és prodékánja életének 66-ik és tanárságának 44-ik esztendejében, folyó évi március hó 26-án, rövid szenvedés után elhunyt.

Lulicsek Izidor verebélyi plébános, kiérdemült esperes, aranyismerő áldozár, *Arcas* romanus, Bars vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, folyó évi március hó 29-én reggel 5/10 órakor életének 75-ik, áldozópénzágának 52-ik évében hosszas szenvedés s a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után csendesesen elhunyt. A boldogultat március 31-én temették és a verebélyi sírkertben helyezték örök nyugalomra.

Dr. Todeschi Borbála a trencsényi állami felsőbb leányiskola buszó igazgatója március 30-án szívizélhűdés következtében hirtelen elhunyt 39 éves korában. A köztisztletben álló igazgatónt általános részvét kísérte korai sirjába. Nyugodjanak békében!

A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyegetelete 122. nyitrai fiókpenztárának közgyűlése. Vasárnapon a ker. szociális egyesület nagytermében tartotta a fiókpenztár évi közgyűlést a tagok szép számu részvételével. A gyűlést *Kubinyi* Endre elnök nyitotta meg, lelkes beszédében a fiók három éves múltját méltatva s rokkant és nyugdíj ügy rendkívül fontos érdekének felkarolására buzdítva a jelen voltak. A megnyitó után, melyet a tagok zajos éljenzése honorált, *dr. Kaszala* János jegyző terjesztette a közgyűlés elé a központ évi jelentését, melyből itt a következőket emeljük ki:

A nyitrai fiók tagjainak a száma ez idő szerint 340. A vezetőség a hónapokint megtartott választmányi gyűléseken, a sajtóban időnkint hozott közleményekkel, a gyakran alkalmazott falragaszokkal, az alapszabályok és egyéb nyomtatványok terjesztésével igyekezett az ügyet előmozdítani. S ennek köszönhető, hogy a 122-iknek alapított fiók rövid három év alatt az egyleti fiókok között most már a harmincadik helyen áll s nem sokára az első közé emelkedik.

Belák József pénztáros a számadásokat olvasta fel, melyek szerint a fiók összes bevétele 1908-ban 4608 kor., 70 fillér volt, a külön alap pedig 69 kor. 90 fillérre emelkedett. A három százalékos kezelési díj 138 kor. 20 fillért tett ki, mely összegnek fele a ker. szociális egyesületnek adatott lakbér és fűtés címén, a másik fele a fiók munkás hivatalnokai közt osztatott ki.

A pénztári felmentvény megadása után az elnök az egész tisztihar nevében köszönetet mondott a három évi megbízatásért s felhívta a közgyűlést, hogy a következő három évre új tisztikart válasszon, megválasztottak a következők: *Kubinyi* Endre elnök, *Jakubovics* Sándor és *Juhari* Károly alelnökök, *Kaszala* János dr. jegyző, *Belák* József pénztáros, *Belák* Károly, *Jedlicska*

Gyula, Jeszenszky István és Neugebauer Kálmán ellenőrök, Blaskó József, Bóna Károly, Hiba Pál, Bárek Ferenc, Skrabik Endre, Veigl Antal, Spatyina István, Hromy Antal, Jankovics Pál, Lancsek József, Szabó Szaniszló és Sulya András választmányi tagok, Dobrovodszky Lázár, Neugebauer Dezső, ifj. Ruzs István, Marischler József és Zsabokreczky Antal póttagok. Az elnök az összes megválasztottak nevében köszönetet mondott a beléjük helyezett bizalomért és a fiók pénztár ügyeinek lelkiismeretes vezetéséről biztosította a tagokat.

Ezután az ápril 25-én Budapesten tartandó küldöttek gyűlésére menő tagokat választotta meg a közgyűlés névszerint a következőket: Kubinyi Endre, Juhari Károly, Jedlicska Gyula, Jeszenszky István, Bóna Károly, Belák József, Kaszala János dr., Jakubovics Sándor, Blaskó József és Lancsek József tagokat.

A közgyűlés az elnök buzdító záró beszédével ért véget.

A nyitrai iparos továbbképző tanfolyamnak vasárnap délelőtt volt a város-háza nagytermében az ünnepélyes bezárása. Az ünnepélyen nagyszámú iparos segéd jelent meg, képviselve volt a városi tanács, az ipartestület és más hatóságok. **Faschler** Ferenc polgármester beszédet intézett a hallgatóságához; **Gyulai** Mihály városi mérnök pedig, mint a tanfolyam tanára, bemutatta a tanfolyam jelen évi működését. A hallgatók közül többen jutalmat kaptak. **Kacsinszky** J. iparossegéd társai nevében mondott köszönetet a vezetőségnek. Ezután a rajzkiallítást tekintették meg, mely hű képet nyújtja a tanfolyam sikeres működésének.

A nagytapolcsányi kath. kör tégődése. Ezen kath. társadalmi mozgalmunk nagyra hivatott szerve mintha kátyúba jutott volna. Még a múlt évben július hónapban egy bizottság küldetett ki a kör reorganizálása céljából, de ez a bizottság a mai napig sem ülésezett. Hinni szeretnők, hogy ami múlik, el nem marad, mert a kör alapos reorganizáció nélkül nem válthatja valóra a hozzá fűzött reményeket.

Tavaszi vásár Budapesten. A fővárosi kereskedők egyesülete ez idén negyedszer rendezi Budapesten tavaszi vásárját, mely a kereskedőket közvetlen összeköttetésbe kívánja hozni a hazai ipar termelőikkel. Tehát hasonló pl. a Lipcsében tartatni szokott vásárokkal, csak hogy mint fiatal intézmény egyelőre kisebb keretű. A vásár a városligeti iparsarnokban nyílt meg és f. hó 6-ig fog tartani. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ezen vásárt, a melynek ügyközgazdasági mintáit fejlesztési szempontból kiváló jelentőség tulajdonítandó, az érdekelt körök figyelmébe ajánlja.

A legelső felvidéki gazdakör alakulása. Trencsén vármegye Vágtapolca községében múlt vasárnap alakult meg a felvidéki kirendeltség közreműködésével a legelső felsőmagyarországi gazdakör. A község hazafias lakossága a gazdakör alakítását örömmel fogadta és a gazdakör nevében **Kapallay** István esp. plebános, mint elnök, táviratilag üdvözölte Darányi földművelésügyi minisztert.

Angol könyv Magyarországról. Alden Percy, az angol alsóház tagja, nemzetünknek e lelkes barátja, aki legutóbb feléven át tanulmányozta Magyarországot kulturális, gazdasági és politikai viszonyait és azóta az angol sajtó legkiválóbb organumaiban közviszonyaink híggadt ismertetése érdekében rendkívül sikeres propagandát fejt ki. — Újabbban „Hungary ofts-day“ (a mai Magyarország) cím alatt Golonya Jenő a Budapesten megjelenő „Hungary“ című angol folyóirat szerkesztőjének közreműködésével terjedelmes művet adott ki a magyar politikai élet vezéreinek és több kiváló tudósnak és publicistának közreműködésével. Ezen mindenképpen értékes és díszesen kiállított könyv, mely a fővárost és az ország legtöbb vidékét művészi illusztrációkban is bemutatja és Ó Felsége, valamint a kormány tagjainak arcképe mellett néprajzi képeket is tartalmaz, a kiadó cég gondoskodása folytán az angol könyvpiacra valamint az újságok elárúsító helyein, vasuti indóházakban és tózsdeknél rendkívül jutányos áron kapható és ez által elterjedése a brit birodalom olvasó közönségének legszélesebb rétegeiben biztosítja van. A bevezetésben a szerző meleg rokonszenvvel méltatja a magyarság történeti és nemzeti törekvéseit, hazánk természeti szépségeit és népének erényeit. A közoktatást Apponyi Albert gróf, az igazságszolgáltatást Günther Antal, az adóreformot Wekerle Sándor, az iparfejlesztést Kossuth Ferenc, a ma-

gyar zenét Káldy Gyula, a kultúrétet Beöthy Zsolt, a népességet, az ipart és a pénzügyeket Vargha Gyula ismerteti.

A trencsénmegyei új faiskola. Trencsénmegyében az utóbbi években biztató lendületnek indult a gyümölcstermesztés. A gazdasági egyesület tart fenn Bánban egy kétholdas faiskolát, melyből a megyebeli gazdák a facsemeteket kedvel vásárolják. Azonban évek során azt tapasztalják, hogy a Trencsénmegye déli részén levő báni gyümölcs-telepen a legszelidebb égaljhoz akklimatizálódott gyümölcsfa Trencsénmegye északi járásában rendszerint elpusztul. A felvidéki kirendeltség azt a javaslatot teszi **Darányi** földművelésügyi miniszternek, hogy az északi vidéki gyümölcstermelők részére létesítsenek Csacszán egy kétholdas faiskolát. Az előterjesztett javaslatot a miniszter elfogadta. A vármegyei gazdasági egyesületnek államsegélyt engedélyezett egy kétholdas faiskola berendezési költségeire s mivel a Bánban levő telep is többrendbeli investícióra szorult, a miniszter a feltétlenül szükséges rendezési munkálatokra szintén megfelelő államsegélyt engedélyezett.

Kenyérgyár Nyitrán. A péksütemény árának emelésével csaknem egyidejűleg létesített Nyitrán a IV. kerületben egy gőzerőre berendezett nagy sütökemence vagy mint másképp nevezik kenyérgyár, melynek tulajdonosai Weisz Mór és Hilvert Henrik. Ha a gyár olcsó és jó kenyeret fog szolgáltatni a közönségnek, akkor éppen a IV. kerületben lakik az a néposztály, melynek a kenyér a főlemezési cikk.

Letartóztatott bornagykereskedő. Magen Dávid fia szeredi bornagykereskedő cég fizetéképtelen. A cég tartozásai 1.200.000 kor.-t. tesznek ki, míg a vagyon összegét 1.000.000 koronára értékelik. A cég hat heti moratóriumot kért hitelezőitől s március 28-ára hívták össze a hitelezőket, hogy a moratórium dolgában határozzanak. Március 29-én azonban az a váratlan fordulat történt, hogy Magen Gyulát, egy bpesti bank feljelentése folytán, letartóztatták. A letartóztatást azzal indokolták, hogy Magen Gyula el akart szökni külföldre. A pozsonyi ügyészség a másik cégtagnak, Magen Henriknek letartóztatását is indítványozta, de ezt nem lehetett foganatosítani, mert Magen Henrik súlyos beteg. Valószínű, hogy az ő letartóztatására nem is kerül sor, mert az ő letartóztatásától teljesen távol állott s Magen Gyula egyedül intézte a fizetéképtelen cég összes dolgait. Magenéknek Udvarnokon, Nyitra megyében híres mintaszőlő telepek van s borüzletük az ország első ilyenmű üzletei közé tartozott. Magen letartóztatása óriási feltűnést keltett.

Gőzfürdő Nagytapolcsányban. Az az egészséges fejlődés, mely e város haladását minden vonalon jellemzi, magával hozza a fiomultabb igényeknek megfelelő gőzfürdő létesítését is, mit eddig a város és vidék közönsége nélkülözött. A br. Stummer-utcában létesítendő gőzfürdő részvénytársasági alapon alakul egyelőre 60.000 K. alaptőkével, amit már előzetesen jegyeztek is. A mozgalom élén Rajnoha Mihály és dr. Adda Viktor főorvos állanak.

Négy gyermek egyszerre. Gerebesen (Trencsén m.) múlt hó 25-én egy Mozol Istvánné nevű nagyon szegény asszony, a kinek férje iszákosság következtében elzüllött és néhány hónappal ezelőtt eltűnt, **négy gyermeket szült.** Az újszülöttek mindössze 1 órát éltek. Három fiú volt s egy leány. Az anyának és az újszülöttek csodájára egész nap seregesen tódultak az emberek a közeli falvakból.

Rablógyilkossági merénylet a Csermányon. Március 30-án megjelent a rendőrségen Vas Mór, csermányhegyi lakos és bejelentette, hogy öz. Mál Istvánné szül. Komáromi Julianna ottani lakosnő, 26-ika óta eltűnt lakásáról s azóta nem jelentkezett. A rendőrségen azonnal feltűnt az öregasszony eltűnése, miért is a rendőrkapitány helyszíni szemlét rendelt el az asszony házában. A szemle megdöbbentő eredményre vezetett, amennyiben a szőlőhajlék pincehelyiségében felleltek az eltűntnek hitt Málnét, verbefagyva és mozdulatlanul, amint 37-én a reggeli órákban egy ismeretlen merénylő leütötte és rázarta a pinceajtót. A szerencsétlen nőt, ki három álló napot töltött ezen állapotban s a nagyfokú vérvesztés miatt amugy is töpörödött tagjait nem használhatta, hogy segítségül hívhatta volna szomszédait, beszállították a nyitrai kórházba, hol most a halállal vívódik. Felépülése bizonytalan. A tettes kinyomozása iránt megindult a széleskörű

vizsgálat, de eddig biztos adatokat nem tudott kideríteni, mivel a merénylet idejében a környékbeliek nem lettek figyelmesek a házban történetekre. Az asszony által leírt személyleírás alapján most kiterjesztették a nyomozást. A rablómerénylet körülményeire, valamint az elrablott tárgyakra nézve maig nem sikerült fényt vetni.

A temető tolvajai. A nyittravárosi r. kath. temetőnek Gyár-utca felőli kerítését múlt hó 29-én ismeretlen tettesek körülbelül 10 méter hosszúságban lerombolták s a letépett deszkákat ellopták. A gonosz kezű tolvajok kézrekerítése érdekében erélyes nyomozást tettek folyamatba a rendőrségen.

Nyomozás sikkasztási bűntényben. Buzási József és Svarda István csendőrök a nagyapponyi csendőrőrs kiküldetésében március 31-én eddig titokban tartott sikkasztási bűntényben nyomozást foganatosítottak, melynek során egy helybeli iparosnál hatóságilag lefoglaltak és a csendőrség őrzetére bízták egy varrógépet. A bűntény vizsgálat folyamatban van a gyanúsított iparos ellen.

Öngyilkos honvéd. Mócsik Jenő, a nyitrai 14. honvédgyalogezred lévai zászlóaljának közlegénye, március hó 28-án szolgálati fegyverrel főbe lőtte magát. Tetteinek okát felebbvalói abban keresik, hogy Mácsik egyik közlegénytársa kárára kisebb lopást követett el s ezért hosszabb fogságba került, melynek kellemetlenségeit nem akarta tovább tűrni. Végzetes tettet éppen akkor követte el, amikor felügyelet mellett feltételeesen szabadon bocsájtották.

Támadás az országuton. Aranyosmaróth közvetlen közelében március hó 30-án egy, három cigánykóvácsból álló társaság megtámadott egy 70 éven felülnek látszó öregembert, nyilván rablási célból. A rablótámadást szerencsére észrevették a városból távozó vásárosok, kik az öreg kimentették szorult helyzetéből, míg a cigányok menekülésre fogtak a dolgot. A vásárról jövők — köztük több nyitrai is — a menekülő cigányokban a Tormos község határában letelepedett cigánykóvácsokat vélték felismerni. A megtámadott öregember személyazonosságát nem sikerült kitudni.

Halálos baleset a sineken. A nyitrai vasúti állomás közelében, a Czabag felé vezető országút és a vaspálya keresztezőjénél, szerdán halálos kimenetelű gondatlanságból eredő baleset történt, melynek egy felsőkörökényi földmivesasszony, Hegedűs Mártonné szül. Hosztján-szki Mária esett áldozatul. A 86 éves öregasszony éppen azon pillanatban akart átjutni a sineken az őrházba, amikor egy tolató kocsi robogett át az átjárón. Az asszony a kocsi kerekei alá került, melyek mindkét lábát a szó szoros értelmében elmentették s az egész altestét a szó szoros értelmében összeroncolták. Pár percnyi kínos szenvedés után meghalt a sineken. A kihívott kórházi orvosok már csak a halál beálltát konstatálhatták. A szerencsétlenül kimúlt Hegedűsnét beszállították a városi temető hullaházába, honnan harmadnapra eltemették. Illetékes helyen vizsgálatot indítottak, nem terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenség körül. A vasúti személyzet gondatlansága azonban kizártnak jelentkezik, mert még az átjárón alkalmazott soromkók is levoltak eresztve s így a személyzet kellő elővigyázatot tanusított.

Gyufagyár Vágsellyén. Weisz Ignác a vágsellyei hitelintézet vezérigazgatója egy konzorciummal karöltve Vágsellyén egy gyufagyári részvénytársaság alapítását tervezi. Az alakuló közgyűlést hir szerint már legközelebb összehívják.

Eltűnt kerékpár. Reiszmann Dávid Hid utcai szíjjgyártó a minap üzlete ajtajánál hagyta kerékpárját, mely pár perc múlva eltűnt a helyről. A rendőrség vizsgálatot indított a kerékpártolvajlás ügyében s azt egy helybeli iparos tanoncna meg is találta. A derék kerékpár tolvajt kihallgatták, ki érdekes védekezését aként adta elő, hogy véletlen s jóhiszemű volt az ő részéről a kerékpár eltulajdonítása. A védekezést a rendőrség elfogadta, mivel Reiszmann nem tett indítványt megbüntetésére.

Husvétli tojások selyemből, porcellánból és cukorból úgyszintén izléses bonbonierek és egyéb alkalmi ajándékok, valamint a legfinomabb saját készítésű cukorkák és desszertek legolesőbban kaphatók **Poór M.** cukrászdájában Nyitra Bottyán-u. 4. sz. Szakmába vágó megrendelések — vidékre is — gyorsan és legolcsóbban eszközöltenek. 67. 1-1.

Értesítés földbirtokosok számára!

Alulírott figyelmébe ajánlja a földbirtokos uraknak nagy raktárát mindenféle vasárkban, mint különösen előnyös bevásárlási forrást és mert a Linkenberg József cégnél Nyitrán (Pár-utca 22.) — a mely cég már 51 éve fenáll — a vevő mindenkor, a mikor a vásárok alább szállnak, ebből hasznot húzhat és pedig azért, mert ezen cég kötelességének tartja a vásárok árát leszállítani, valahányszor az árak általánosságban leszállanak.

Linkenberg József cég soha sem használja ki az alkalmat, ha a vevő a vásárok tekintetében tájékozva nincs és azon tisztelt vevők (negyed, fél és egész évi állandó vevők) a kik könyvre vásárolnak, nyomban meggyőződhetnek róla, hogy nem lesznek túltartva, miután minden egyes alkalommal szemük láttára a szállított áruk árai a könyvbe bejegyzetnek. Nagy súlyt fektetnek tehát a könyvbe történendő bejegyzésekre.

Ha mindenki magát tájékoztatásaimhoz tartotta volna, akkor cégemnél a vevők száma még egyszer akkorára szaporodott volna.

Linkenberg József cég építkezési anyagokat, tetőfedélemeket, kátrányt, festéket, gázcsöveket, vasuti sint és minden egyéb e szakmába vágó cikkeket is ajánl

Linkenberg József

Nyitra, Pár-utca 22.

Telefon szám: 66.

61. 1—4.

Hirdetések a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvétetnek Nyitrán, Huszár István úr könyvkereskedésében, a hol a lapra is elő lehet fizetni.

Közgazdaság.**Nyitra vármegye selyemtenyésztése 1908. évben.**

Nyitra vármegyében 43 községben 2.105 darab köztéren álló lombosított szederfa után 240 selyemtenyésztő 4.859 kgr. gubót termelt és 10.056 koronát keresett. Átlagos keresete 41 korona; legmagasabb keresete egy tenyésztőnek 142 korona volt. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség eddig 63.851 fizetett ki a vármegyében. Részben gondatlanság, részben lombhiány miatt 85 családnál nem sikerült a tenyésztés. Részint községeknek és maganfeleknek, részint állami és törvényhatósági utak befásítására ez ideig 15.918 darab kiültetésre alkalmas szederfát, 963.040 darab 2—3 éves szederfa csemétét osztottunk. Ez évben a községi faiskolákból kiültettek 4.726 darab szederfát. Ez évben elpusztult 634 darab fiatal, 16 darab öreg szederfa. Itt felsorolunk néhány selyemtenyésztőt, kik a selyemtenyésztés révén legtöbb keresethez jutottak, részint azért, mivel elegendő szederfalommal rendelkeztek, részint mivel pontosan betartották a tenyésztés körüli eljárást. Így például Assakürtön Bencz Mária 142 kor. 35 fill., Sopornyan Kiss József 134 kor., 46 fill., Vágújhelyen Zsuzsola István 102 kor., 74 fill., Farkasdon Kőrös Andrásné 102 kor. 71 fill., Chinorán Lulacska János 94 kor., 76 fill., Verbón Eliás József 92 kor., 43 fill., Úrményben Prekop József 81 kor. 86 fill., Úzbégben Polyák József 78 kor., 2 fill., Nyitraivánkán Majdán Jánosné 76 kor. 69 fill., Püspökfalun Bila Antal 75 korona 46 fillért keresett stb.

Telefon.

Nagytapolcsány. Nyugodtan kell meghallgatni mindenkit, különösen azt, a ki tárgyilagosan beszél. Minden embernek joga van magát védenie. A közélet szolgálatában folytonos tranzakciókkal dolgozunk, csak így lehet a jót sok oldalról s különböző hajlamú és természetű emberek által előmozdítani.

Egy-két középiskolát végzett, róm. kath. vallású fiú

tanulónak felvétetik

Huszár István könyvnyomdájában Nyitrán. 48. 4—0.

(200 koronás beszélőgép)

Gramofon

vadonatuj, hatalmas, erős, tiszta hangú, 15 forintért sürgősen eladó.

Lemezek 27 centiméteres duplaoldalú 90 krajcártól feljebb. — Meg nem felelőért a pénzt visszaadom. 55. 2—52.

Fried Győző Budapest VII. kerület, Bem-utca 10. szám félemelet ajtó 4. *

Árlejtési hirdetemény.

A „Tótmegyeri Népház” építésére április 10 déli 12 órájáig **zárt ajánlati versenyt** hirdetünk.

A vállalat tárgyát képezi:

1. 10.000 korona értékű munka.
 2. 8000 korona értékű fa- és vasépítési anyag szállítása. 66. 1—1.
- Bánatpénz 200 korona. — Az építési tervek és a költségvetés a „Tótmegyeri fogy. és értékesítő szövetkezet”-ben megtekinthetők.

Eladó telek Nyitrán a vasúthoz vezető ut mentén

64. 1—4. Felvilágosítás kapható:

Dr. Mérey Kálmán ügyvédnél Budapest, VIII. ker., Gyöngytyúk-utca 14. szám.

Faeladás.

Az esztergomi Főkáptalan gerenceséri erdejében eladó 273 ürm. fekete dorongfa és 74 rakás ágfa. Ugyancsak itt eladásra kerül körülbelül 300 ürm. kérgezett fa is, mely május hónapban lesz földolgozva. A venni szándékozók küldjék írásbeli zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel legkésőbb április 11-ig a méltóságos Főkáptalanhoz Esztergomba. Tudakozódni lehet a **Főkáptalani Erdőhivatalnál Esztergomban.** 62. 1—1.

A keresztény magyar családok lapja az

ÉLET

szépirodalmi és kritikai HETILAP.

SZERKESZTI:

ANDOR JÓZSEF.

FŐMUNKATÁRSÁK:

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR
és **SZEMERE GYÖRGY.**

Előfizetési ára:

Egész évre 20 K
Fél évre 10 K
Negyed évre 5 K
Egy hónapra 2 K

Az „ÉLET” kiadóhivatala:
BUDAPEST VIII.,
Szentkirályi-u. 28.

Hirdetmény.

Galgóczy nagyközség képviselőtestülete 19/1909. kgy. határozatával Galgóczon — a főtéren Wertheimer mellett — levő 66 □-öl nagyságú, üzletekre igen alkalmas községi tér beépítését határozta el.

Ezen határozatát a képviselőtestület első sorban idegen tőkével akarja végrehajtani olyképen hogy a vállalkozó pénzén épített, a község tulajdonát képező épület használatát az egyszéleg megállapítandó évekre a vállalkozónak engedni át.

Bővebb felvilágosítással a községi előjáróság szolgál, a hová a község határozata értelmében tett, esetleg attól eltérő ajánlatok is **folyó évi április végéig** beadandók. Galgócz, 1909. március 20-án.

63. 1—1.

A községi előjáróság.

Hirdetés.

Üreg község fogyasztási és értékesítő szövetkezete **1909. évi április hó 12-én délután 4 órakor** a róm. kath. elemi iskolában

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §. értelmében meghivatnak.

Napirend:

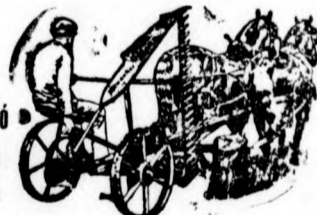
1. Az 1907. és 1908. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Mindkét évi zárszámadás megvizsgálása és felmentmény megadása.
3. A mérlegek megállapítása.
4. A tiszta jövedelemről való rendelkezése.
5. Az alapszabályok kiigazítása.
6. Az igazgatóság kiegészítése.
7. A felügyelő-bizottság megválasztása.
8. Netáni indítványok.

1907. és 1908. év december 31-én a tagok száma volt 90, üzleteredmének száma pedig 104. A felügyelő bizottság által megvizsgált mérlegek a szövetkezet helyiségében kifüggesztettek és bárki által megtekinthetők.

Üreg, 1909. évi március hó 30-án.

65. 1—1.

Az igazgatóság.



Jó és megbízható aratógépet

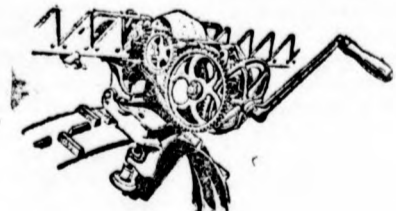
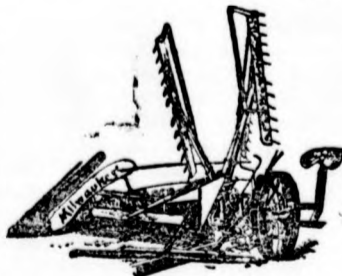
szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee” kékekötő aratógép,
- „Milwaukee” marokrakó aratógép,
- „Milwaukee” fűkaszaló gép,
- „Milwaukee” aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee” köszörülógép,

melyek az egész világon és utjabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismervé.

Írjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.



Megbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

Több kiállításon ezüst éremmel és díjjal kitüntetve.

JUHARI KÁROLY TEPLOMFESTŐ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ NYITRA, KÁPTALAN-U. 17.

Elismert kiváló szakérő templomfestés és oltárépítéseterén, a mit a közel múltban is sikerrel bevégzett számtalan és alább felsorolt munkát bizonyít.

Legújabb a következő munkálatok fejezték be:

Szakolczai sz. ferencrendi templom festése és összes oltárok megújítása, a főoltárra új tabernaculum.

Szakolczai főtemplom stilszerű kijavitása és oltárok tisztítása.

Szakolczai Stibor-féle alapítványi kápolna új festése.

Czifferi templom új festése.

Nagybélcei romanizált templom új festése, (mely a környék legszebb temploma).

Vágsziklasi templom új festése.

Zsolnai templom új festése és az összes oltárok aranyozása.

Bélaházi templom új festése.

Gerencséri alapítványi iskola kápolnájának új festése és egy új oltár építése.

Salgói oltár megújítása. 9. 12—12.

Geszti oltár megújítása.

Pozsonyi és zsolnai sz. ferencrendi templomok részére egy-egy új tabernaculum építése.

Különösen ajánlom a Főtiszt. Clérus n. becsült figyelmébe az én általam szerkesztett, az egyházi Liturgia szabványainak megfelelő „tabernaculumot”, a mi bármely régi forgó tartókon is jól alkalmazható.

Magasderekú és törpe gyümölcsfa- o j t v á n y o k

erőteljes egészséges példányokban, valamint

diszcserjék

kaphatók a **Főhercegi Uradalmi Kertészetben Kistapolcsányban.**

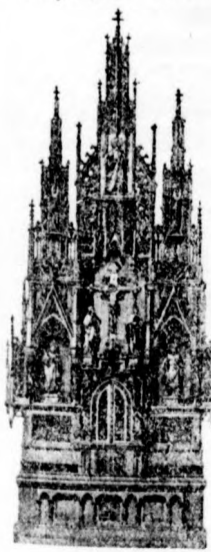
Ugyanott igen jó minőségű **fehér ó- és új bor**

kapható. 54. 3—4.

Seilnacht József

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).



Oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szobrok és keresztúti állomások stb. izléses készítése.

Régi oltárok átalakítása és diszitése.

Vázlatokat és költségelirányzatokat díjmentesen küldök.

Polychromikus festéset!

Mindenemű tárgyak minden alakban tiroli iparjelleg szerint.

Németprónai templom főoltára 1907.

149. 24—52.

Szent Ferenc harmadik rendjének jubiláris zarándoklata a Szentföldre!

A Szt. Congregáció 1906. nov. 20-án kelt és öt évre szóló kiváltságaival felruházva, Magyarország nagyméltóságú püspöki karának helyeslő és pártoló tudomásával a sz. Ferenc rendjének Generalisa engedélyével a sz. Ferenc harmadik rendje részére **1909. aug. 20-tól szept. 23-ig tartó jubiláris zarándoklatot** reudezünk, a melyben az ország minden kath. hive részt vehet.

Indulás Budapestről augusztus 20-án — visszaérkezés szept. 22-én.

Utirány: Budapest—Triest—Alexandria—Caifa—Nazaret—Caifa—Jaffa—Jeruzsalem—Betlehem, Szent János—Jaffa—Alexandria—Triest—Budapest.

Ár: I. oszt. 672 kor. 40 fil., II. oszt. 516 kor. 50 fil. III. oszt. 299 kor. 10 fil.

Jelentkezni: A szentföldi komiszáriátusnál, Budapest, II. kerület Margit-körút 23.

P. Kaizer Nándor, szentföldi komiszarius; P. Tréfán Leonárd, a „Sz. Ferenc hírnöké”-nek szerkesztője; Zsekó Károly, a „Strom Seraficky” szerkesztője; P. Havas Kapisztrán, a harmadrend budai igazgatója, a jubiláris zarándoklat rendezői. 52. 3—0.

Róm. kath. vallásu fiú tanoncnak felvétetik

Seeber Vilmos vaskereskedésében,
Tóth Vilmos-utca II. szám alatt. — 49. 4—0.

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről. 5. 12.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

VEREBÉLY GÉZA DIVATÁRÚHÁZA NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 4. (SZARVAS-SZÁLLÓ MELLETT)

Női osztály. Megérkeztek a legújabb női tavaszi **kosztüm, ruha és bluz-kelme különlegességek.** — **Bluzselymek** nagy választéka. — Első minőségű **vászon és asztalneműek.** — **Női fehérneműek, kelengyék megbízható jutányos árban.**

Férfi osztály. Legdivatosabb **nemezkalapok, zsebkendők, sétabotok, ernyők és nyakkendő különlegességek,** szolid minőségben és árban. — **Fehérneműek** kitűnő szabásban. **Amerikai sárcipők, utazó plédok és kocsitakarók** dús választékban.

Lakberendezési osztály. **Csipke, tüll és kelme függönyök, asztal és ágyterítők, kerevet vetők s mindennemű szőnyegek és takarók verseny árakban.**

Szabott árak minden egyes cikkén kiírva.

44. 3—5.

BUTOROK

a legolcsóbban kaphatók csak

VAJDA J.

butorkereskedőnél
NYITRA, PÁRUTCA 22 SZ.

**50 hálószoba, 40 ebédlő,
15-20 salon berendezés.**

Uri szobák és vendég-szobák mindennemű styl- és minőségben állandóan raktáron vannak.

Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, köris-, cseresznye-, dió-, tölgy és szilffa

BUTORAIM

legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, jó izléssel készülnek.

Mindennemű réz-, nikkel- és vasbutor. — Veranda- és kerti-butorok.

Iroda-, előszoba- és konyhaberendezések.

Saját kárpitos-műhelyem, ahol legmodernebb kárpitos és diszítési munkák szakszerűen s izlésesen készülnek.

Minthogy t. vevőimnek jó árút, nagy választékot a legjutányosabb árak mellett nyújtok, tisztelettel kérem a n. é. butorvásárló közönséget, hogy b. rendeléseivel hozzám fordulni sziveskedjék.

VAJDA J.
butorkereskedő.

22. 6—24

Mielőtt
személy-, jelző- 7. évfolyam
KÖLCSÖN
íránt intézkednek.
kérjen díjtalanul Prospektust
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX. Lónyay-utca 7.
Telefon: Interurbán
46-31.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárik István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű e szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, loknikat, frufrukat, egész és félpárokákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj- és szakálfestést, ugyszintén tyukszemvágást jutányos áron. 92. 42-52.

Vesz vágott és kifésült haját.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt, szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Ugyanott egy fiú tanoncnak felvétetik.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző- eladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint változtatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticóla és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok úgyszintén **hazai sima és gyökeres vesszők** kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra. 141. 25-26.

Badacsonyvidéki Szőlő- telep kezelősége

Tapolca (a Balaton mellett).

Szabó Imre temetkezési vállalata Nyitrán.

Üzleti helyiség: Hid-utca I. sz. — Lakás: Hid-utca 2. sz. (saját ház).

Telefon szám 57.



50. 4-10.

Diszes üveges gyászkocsi.

Mindenkor nagy választék **sirkoszorukban, szalagokban** igen jutányos áron.

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

2. 14-52.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát. — valamint **férfiszabó-műhelyét,**

melyben úgy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, úgymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 47-52.

Ezen jelzéssel ismerhetők fel azon üzletek, a melyekben a **SINGER-varrógépek** árusítatnak.



Ezen jelzéssel ismerhetők fel azon üzletek, a melyekben a **SINGER-varrógépek** árusítatnak.

Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer” név alatt ajánlatnak. Miután mi gépünket sohasem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer” gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

1. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.